

Inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation vid Tullverket

1. SAMMANFATTNING

Tullverket har beslutat om inhämtning av uppgifter om meddelanden för tiden efter beslutsdatum, vilket inte är tillåtet enligt inhämtningslagen.

Dessutom har omständigheter avseende den brottsliga verksamheten som enligt Tullverket legat till grund för beslutet inte gått att utläsa av handlingarna i inhämtningsärendet.

2. BAKGRUND M.M.

Säkerhets- och integritetsskyddsmyndigheten har granskat ett beslut om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation som fattades av Tullverket den 20 mars 2017. Beslutet fattades med tillämpning av lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet (inhämtningslagen).

I beslutet anges att inhämtningen avser uppgifter om meddelanden till och från ett visst telefonnummer samt uppgifter om i vilket geografiskt område telefonen fanns under perioden den 20 mars 2017 – 18 april 2017. I beslutet anges vidare att inhämtningen avser brottslig verksamhet innefattande grov narkotikasmuggling.

Enligt 1 § första punkten inhämtningslagen får uppgifter om meddelanden hämtas in om de *har överförts* till eller från ett telefonnummer eller annan adress. Inhämtning av uppgifter om meddelanden får således inte omfatta tid som infaller efter beslutet. Av 1 § tredje punkten framgår att uppgifter får hämtas in om i vilket geografiskt område en viss elektronisk utrustning *finns* eller *har funnits*.

Inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation, får såvitt är av intresse här, göras endast om åtgärden är av särskild vikt för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet som innefattar brott för vilket inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år (2 § första punkten). I ett beslut om inhämtning enligt 2 § ska anges bl.a. vilken brottslig verksamhet beslutet avser (5 §). Detta innebär att det ska anges vilket eller vilka brott som innefattas i den brottsliga verksamheten¹.

3. UTREDNINGEN

Nämnden har tagit del av handlingarna i inhämtningsärendet. Tullverket har anmodats att yttra sig över vilka rättsliga överväganden som myndigheten gjorde inför beslutet att hämta in uppgifter om meddelanden under angiven tidsperiod samt om och när beslutet verkställdes. Tullverket har även anmodats att yttra sig angående vilka omständigheter som låg till grund för bedömningen att den brottsliga verksamheten innefattat grov narkotikasmuggling.

Tullverket har anfört att syftet med inhämtningen inte var att få ut uppgifter om meddelanden och att denna ruta i beslutsblanketten fyllts i felaktigt samt att beslutet i denna del inte har verkställts.

Tullverket har gett in kompletterande handlingar bestående av underrättelseuppslag och en promemoria. Enligt dessa fanns misstankar om att aktuell person hanterar och säljer närmare angiven narkotika samt har goda kontakter i det land från vilket den insmugglade narkotikan misstänks härröra. Tullverket har vidare anfört att omfattningen av narkotika och de sammantagna mängderna visar på en systematisk och pågående smugglingsverksamhet och att den aktuella personen kunde antas vara inblandad i organiseringen av narkotikasmugglingen.

4. NÄMNDENS BEDÖMNING

Såsom Tullverkets beslut är utformat innefattar det inhämtning av uppgifter om bl.a. meddelanden avseende viss tid *efter* beslutsdatumet. Sådan inhämtning är inte tillåten. Beslutet kom dock aldrig att verkställas.

Den brottsliga verksamhet som legat till grund för beslutet har uppgetts innefatta grov narkotikasmuggling. Av handlingarna framgår att det i inhämtningsärendet finns uppgifter som i allt väsentligt rör försäljning och hantering av insmugglad narkotika. Det är först efter uttryckliga frågor från nämnden som Tullverket har uppgett att aktuell person var inblandad i organiseringen av smuggligen. Detta framgår emellertid inte av handlingarna

¹ Prop. 2011/12:55 s. 123.

i inhämningsärendet. Att grunden för inhämningsbeslutet inte går att utläsa och att Tullverket inte har angett vilka konkreta omständigheter som lagts till grund för påståendet om organiseringen av smugglingen inger betänkligheter. Nämnden betonar nödvändigheten av att omständigheter av betydelse för bedömningen av vilken brottslig verksamhet beslutet grundar sig på tydligt framgår av handlingarna i inhämningsärendet.

Vad som i övrigt framkommit ger inte anledning till något uttalande från nämndens sida.

Nämnden vidtar inga ytterligare åtgärder med anledning av Tullverkets beslut.²

5. BESLUT

Med detta uttalande avslutas ärendet.

På Säkerhets- och integritetsskyddsnämndens vägnar

Gunnel Lindberg

I avgörandet har deltagit: Gunnel Lindberg (ordförande), Barbro Thorblad, Cecilia Dalman Eek, Linnéa Darell, Berit Jóhannesson, Zayera Khan, Ewa Samuelsson, Mats Sander och Jonas Åkerlund (enhälligt).

Föredragande: Jenny Fromin

Sändlista:

Tullverket, Verksledningsstaben

Tullverket, KC Analys och underrättelse (dnr ANA 2017-104)

² När det gäller de brottsbekämpande myndigheternas behörighet att hämta in uppgifter med stöd av inhämningslagen, se nämndens beslut den 4 maj 2017 i ärendena 30-2017 m.fl.